

אור ישר

להאהיב את הבורא על נבראיו!

שיחות של מורינו רב דבית מדרשינו שבט הלוי

**היוונים אומרים רק מי שתמיד
מצליח הוא יהודי טוב**

**אהבתי אתכם אמר ה'!
כי רוצה ה' בעמו!
ואהבת עולם אהבתיך!**

להבין באופן פנימי יותר, הרבה דברים יסודיים כגון מהו החילוק בין רחל ללאה, [למה רק רחל בוכה על ושבנו בגנים לגבולם האם לאה לא איכפת לה?...] מהו המחלוקת בין יוסף להשבטים, מהו החילוק בין משיח בן יוסף למשיח בן דוד, עולם הבחירה ועולם הידיעה.

אמרו לו שבחג העיקר אינו הקיום ההלכה אלא העיקר הוא הפנימיות להרגיש את נשמת המועד, מה אני יעשה?... אני לא מתחבר... אני לא מרגיש כלום..... אני רק מדליק את הנרות וזהו..... נגלה לך שקלטת את הנקודה של החג.....!

מה ה' שיטת היוונים, מצד אחד הם כיבדו את התורה עד שרצו לתרגמו ליוונית.... ומצד שני הם רצו להשכיח מעם ישראל את חוקי רצוניך והם הצרה הכי גדולה אלינו.

איך נראה עולם התיקון של גאולה, והאם רואים איך שהעולם מתקדם להגאולה? ובמה רואים את זה?.... שני הסתכלות הפוכות....

היוונים טוענים שאי אפשר לנבא קרוץ מהומר שעל ידי כמה דברים גשמיים ידבק בהבורא, איך באמת יכולין להפריך אותם? וכי איך באמת על ידי עור של בהמה אנחנו מתדבקים להאין סוף המוחלט, להשלימותא דכולהו?.....

הנה בכל מועד יש את החלק המעשי של היום טוב, העניינים ההלכתיים, הנענוע בלולב, אכילת מצה, הדלקת הנרות וכו' ויש את החלק הפנימי שבו, את נשמת המועד, שזהו המשמעות של יום טוב, והגילוי המיוחד שהי' בחג זה, וישראל קדושים רוצים תמיד להתקשר להיום טוב, ולהרגיש את נשמת המועד, להתחבר ולשמוע ולהכניס את המסר שהיום טוב רוצה ללמדנו להלב, וכמובן כמה שבן אדם יותר מרגיש, ויותר מתחבר, הוא יותר טוב.

עכשיו אני רוצה להגיד רעיון מחודש, שביום טוב חנוכה, אם בן אדם לא מתחבר, ולא מרגיש שום התלהבות וקשר להדהלקת הנרות לא יהי' עצוב מזה, בגלל שכמה שבן אדם פחות הצליח להתחבר, הוא יותר נגע בנשמת המועד! ודברינו יתברר בהמשך....

חנוכה - יום טוב של הגלות והריחוק

דהנה בעצם מהותו של חג עניינו הוא יציאה מגלות לגאולה, משעבוד לחרות, מלהיות תחת ממשלת אחרים להיות חפשי-, כמובן דהיינו להיות עבדי ה', וזהו בחג הפסח ובסוכות ששניהם עניינם זכירת יציאת מצרים, וכן בשאר החגים, וכן מבואר בגמרא שבגלל זה אומרים הלל בחג ששם אומרים "הללוהו עבדי ה'" ובה מכריזים שאנחנו עבדי ה' ולא עבדי פרעה.

שונה הוא הדבר ביום טוב חנוכה, שאי אפשר להגיד שיצאנו מעבדות לחירות, שהלא מלכות יוון לא נתבטל לגמרי אז. ולא שייך להגיד שיצאנו מרשותם לגמרי, ואכן הוא מהותו של היום טוב הוא "יום טוב של הגלות הוא היום טוב שמלמד אותנו איך להיות בגלות

איך למצוא את ה' כשלא מרגישים מרומים, הוא מלמד אותנו איך לקיים את מה שמשה אמר ובקשתם "משם" את ה' אלוֹקֵיךָ ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך.

וכן רואין בדבריו הקדושים של השפת אמת שדרש לחסידיו בשנת תרל"ב ליל א' וזהו לשונו הקצור והברור:

הנס דחנוכה הי' באור, והוא למצוא ההארה הגנוזה גם בחושך ובגלות, וזוה יש לתרץ מה שהקשה אא"ז מו"ל על הגמרא בפורים לא קבעו הלל דאכתי עבדי דאחשורוש אנו, וגם בנס זה לא היתה יציאה וביטול לכל מלכות יוון, ולהג"ל על ידי הנס הרגישו שהם עבדי ה' אף שהיו בגלות, וזה עצמו הנס שהם עבדי ה' בהתגלות אף בתוך החושך כג"ל עכ"ל עיי"ש עוד

מבואר בדבריו הקדושים שזה אכן הי' הנס של חנוכה שמצאו את אור בתוך החושך שבגלות, וזה מלמד אותנו איך למצוא את ה' גם בזמני החושך, שגם שם נוכל למצוא את ההארה הגנוזה בתוך החושך, בתוך המצב רוח הירוד, בתוך יבשות לענייני עבודת ה', גם שם למצוא את ה'.

נצה השאיפה למדריגה הכי גבוה, הוד להסכים עם המצב שהוא נמצא.

ונרחיב עוד שמבואר בספרי קבלה שפורים הוא נגד ספירת הנצח, וחנוכה הוא נגד ספירת ההוד, ויכולין להסביר את זה לעניינינו, שנצח הוא מדה של נצחון, שתכונתו הוא לנצח עד הסוף, והשאיפה לשלימות בעבודת ה', השאיפה להיות תמיד במצב מרומים, ולהתנהג תמיד במדריגות גבוהות, , מה שאין כן הוד, ענייניו הוא ביטול, והעבודה של הוד הוא להסכים עם המצב שהוא נמצא, ולהבין שה' רוצה לעשות קשר אתו דייקא שם.

וזהו עבודת ה' בגלות, שהלא בגלות אין התגלות השכינה, ואי אפשר לראות ולהרגיש את ה', ואי אפשר לחוות באמת דביקות אתו, שלכן מי שילך עם העבודה של נצח לא יגיע לכלום, שהלא אי אפשר באמת להגיע לדביקות מוחלטת בה' בגלות, הדרך היחיד לעבוד את ה' הוא על ידי ביטול לרצון ה', שכן אדם מבין שבאיזה מקום שהוא נמצא, באיזה מצב רוח שהוא עכשיו, זהו המקום שה' רוצה בי עכשיו ופה אני יבחר בו, ואתקשר אליו.

רחל - יפת תואר מנצה עד הסוף, לאה - עיני רכות עבודה של ביטול.

ובזה גם נבין את החילוק שבין רחל ללאה, כמובן רק לפי השגתינו, וכל הסיפורים איך שהוא עבד דוקא בשביל רחל, ושלאה היתה לה ילדים לפני וכו' רחל היא ה"יפת תאר ויפת מראה" לא מסכימה לשום פשרות, היא רוצה רק את הנצחון וההצלחה הכי גדולה, לא יכולה לסבול את החושך של הגלות, ולא מסכימה לשום פשרה, מאנה להנחם על בני'! רק רוצה ובוכה כל הזמן להגאולה הסופית ולהתיקון השלם של "ושבו בנים לגבולם" שמדתה היא נצח, ואכן מיד כשיעקב פוגש אותו הוא רואה את צדקתה, רוצה בה, ואוהב אותה.

אבל לאה היא מהות אחרת לגמרי לאה באופן חיצוני היא שנואה, יש לה כאבים עמוקים, קשר שלה עם ה' עם קשר נפשי ורגשי, ואין לא תמיד את הדביקות המוחלטת בה', יש לה עליות וירידות, הרבה פעמים היא מרגישה מרוחק, עיני' תמיד רכות, ולכן לא רואים את מעלתה ויופיה' מיד, אדרבה היא נראה כמי שצריך לינשא לעשיו ח"ו, והיא עובדת קשה להגיע לעתה יאהבני אישי, עד שהיא אכן מגיע לעתה ילוה אישי אלי.

ועבודה שלה היא בתוך הריחוק וההסתרים, בתוך הכאבים, שם היא מוצאת את ה', שמדתה היא מדת ההוד מדת הביטול, ולאה היא היא המורה שלנו, אנחנו היהודים שבגלות, היא מלמדת אותנו שגם כשאנחנו מרגישים שנואים, ולא נמצאים במצב מרומים, ובהרגשת קירבה לה', גם שם נמצא את ה'.

יוסף האיש מצליח בכל מצב יהודה נמצא בין שני עולמות

וזה הי' מחלוקת הגדול שהי' בין השבטי קה בפרשתינו, "יוסף" ו"יהודה" שהגם שאין לנו השגה בזה, אבל הספרים הקדושים קצת מגלים לנו שיוסף הוא הצדיק יסוד עולם, המושל הגדול שתמיד מושל ביצרו, ואף פעם לא נופל, וגם במקום ערוות הארץ הוא לא נופל בשום צד, ובהנסיכון הכי גדול "וינס ויצא החוצה" וכמו שיוסף מתאר את עצמו בחלומו "קמה אלומתי וגם נצבה", שזהו מדתו קימה חזקה ולעמוד נצב בכל מצב, וכה גדול של התגברות.

וכן התורה מתאר אותו כ"יוסף איש מצליח", "וכל אשר הוא עושה ה' מצליח בידו" "ויהי ברכת ה' בכל אשר יש לו בבית ובשדה" "ויהי יוסף יפת תאר ויפת מראה" ומצא חן בעיני כולם, כמו שכתוב "ויהי ה' את יוסף ויט אליו חסד ויתן חנו בעיניו שר בית הסהר" שהעבודה שלו כולם מכירים ביופיו ובגבורתו ובהצלחתו.

ולאחרי זה יש יהודה שהוא הוא העבודה של עליות וירידות, הוא תמיד נמצא בין שני עולמות, עם רצונות לזה ולזה, הוא לא נמצא בהצלחה מוחלטת, הוא תמיד מנסה בכל כוחותיו לחזור להמקום הנכון, כשהוא נכשל הוא לא מתבייש בזה ומודה ואומר 'יכר יהודה ויאמר צדקה ממנו', ומחזק את עצמו תמיד שלא ליאבד, כמו שמתחנן ליוסף שלא יהי' אבוד לגמרי, ויהי' וחטאתי לאבי כל הימים, ואכן בגלל זה לא כולם מכירים בהצלחתו.

דוד המלך מבטא את דרכו של יהודה כל עבודתו אינו הצלחה רק קשר לה'

וכן נעים זמירות ישראל, הנכד הגדול של יהודה, שהמשיך את דרכו הקדוש של יהודה, אין לו את הדרך של ההצלחה התמידית, ואי שייכות לעולם של ריחוק, אלא תמיד נמצא במלחמה, שלכן הוא הוא שהקים עולמו של תשובה, שזהו כל עניינו, בכל מצב לשוב משם לה', ולצדוק לב טהור ברא לי אלוקים.

וכמו שמתרפק לה' בספרו ספר תהילים, איך שלרגע אחת נבהל מכל הצרות שבאין עליו ומשונאיו, אבל מיד מתחזק בהזכרו את ה' מבטחו שהציל אותו משאול, ויש לו עוד הסתרת פנים הסתרת פניך הייתי נבהל... אבל מיד אחרי זה איליך ה' אקרא ואל ה' אתחנן... ורואין את החוט הזה - של ריחוק וקרבה, ועוד ריחוק ועוד קרבה - שזור בכל פסוקי תהילים,

שעבודה של דוד לא בנוי כלל על הצלחתו וצדקותו, אלא רק על הקשר העמוק שלו לה' שהוא משתוקק להיות קשור אליו בכל מצב, וגם אם נופל הוא שוב חוזר, וכמו שמשורר תעיתי כשה אובד בקש עבדיך, הוא כל כולו בטל בעיניו, ועבודתו אינו להצליח בעבודת ה', שזה יגרום שיתבייש עם נפילתו.... רק הוא רוצה את הקשר עם ה', שלכן מיד אחרי שנופל, הבעיה הוא רק שהוא התרחק מה' שלכן מיד מתחיל לבקש ולהתחנן שוב להקשר.

ובזה יתבאר לנו גם הסוגיא מה שמוזכר הרבה שיהי' שני משיחים משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, ולכאורה למה צריכין שני משיחים, אלא זהו אכן לתאר את השני עבודות שיהי' באחרית הימים, העבודה של ההצלחה ונצחון עד הסוף, שזה יהי' משיח בן יוסף שילך בדרכו של יוסף, והעבודה של ביטול וקשר לה', שזה יהי' משיח בן דוד בדרכו של דוד.

בחירה וידיעה שניהם אמת שני הסתכליות על עבודת ה'

ובעומק זהו החילוק בין ידיעה לבחירה, שבפשטות זהו סתירה כמו שכותב הרמב"ם, שאם ה' יודע לפני שבן אדם עושה איך יהי', איך יכולין להגיד שיש לאדם בחירה חפשית, ואכן אומר ש"זה מה שהנביא אומר כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי וכיון שכן הוא אין בנו כח לידע האיך ידע הקב"ה כל הברואים והמעשים" וכו' ואי אפשר להבין את זה,

אבל מבואר בספרי ר' צדוק הכהן בשם האריז"ל בסוף ספר ארבע מאות שקל כסף ששניהם נכונים, שיש עולם הבחירה ויש עולם הידיעה, ובמקום הבחירה שם אין מקום לידיעה, ובמקום הידיעה שם אין מקום לבחירה, ובעולם הבחירה בן אדם צריך לחשוב שלא קיים עולם הידיעה ויחשוב שאין לו רק כחו, וכמה שהוא בעצמו יתגבר ויבחור בכוחו בטוב, זה מה שיעשה אותו לבן אדם טוב יותר, שהלא בעולם זה, רק זה קיים, ולהיות עובד ה' בעולם זה היינו שהוא בן אדם חזק והצליח להתגבר על יצרו, ויצא המנצח.

שונה הוא הדבר בעולם הידיעה שם ההסתכלות על המצוות, אינו מצד האדם מצד הצלחתו להתגבר, רק המהות של המצוות הוא הקשר מצידו יתברך, שהוא רוצה בנו והוא רוצה קשר אתנו, ושם אי אפשר להיחודי אף פעם לברוח מה', ותמיד קשור לה', ועניינם של המצוות הוא ביטוי של הקשר בין ישראל לה', והדגוש אינו כח האדם שהוא עשה את המצווה, שהלא בעולם הידיעה אין כח האדם העושה.... שם כל הענין של המצווה הוא הקשר שנעשה עכשיו עם ה'.

העולם מתקרב להגאולה! לשיא ההצלחה או לשיא הביטול....

ובמאמר המוסגר נבאר שבשני הסתכליות אלו ביהדות, תלויים גם את ההסתכלות על גאולה, שהלא מהו גלות - עולם מקולקל, עולם שאינו במקום הראוי, ובהדרך איך שצריך להיות, וגאולה הוא עולם מתוקן, עולם שאין בו רוע, ה' הוא במקום שהוא צריך להיות - הוא מגולה, כלל ישראל הוא על המקום שהוא צריך להיות, הקשר שבין ישראל לה' הוא במקום שהוא צריך להיות.

והנה מבואר בספרים הקדושים שהגלות אינו סתם כאילו הפסק בין שני זמני גאולה, אלא זהו כמו עיבור ולידה, והגלות הוא בעצמו מכינה את הגאולה, שלכן מובן שבמשך שנות הגלות, אנהנו מתקרבים יותר יותר להגאולה, והעולם מגיע יותר ויותר קרוב לעולם של תיקון, ולהמקום שצריך להיות, ודעת של היהודים יותר ויותר מתקרבים להבנת האמת.

ובזה יש שני הסתכליות שונות ביסודם מהו עולם התיקון, ולמה העולם שואף ומתקרב, אותם שהסתכלות שלהם על היהדות הוא יותר בעולם הבחירה, רואים את קירוב הגאולה בזה שבהדור שלנו מתגלה ביותר כח הבחירה, שיש הרבה יותר הידור במצוות, והרבה חומרות שלא יכלו לעשות בדור שעבר, ולא עשו, הדור שלנו מלא עם הרבה לימוד התורה הרבה לומדות, ועשיית מצוות הרבה יותר מהדור העבר.

כלל ישראל יותר ויותר מתחזק בעצמו, ומתגלה יותר ויותר כמה שהוא יכול, וכמה שהוא יכול להצליח, ובזה מתקרבים להגאולה השלימה שאז כלל ישראל יהי' בשיא ההצלחה וחוזק, וזהו הדרך הנכונה איך הבריאה נראה שכח הבחירה מתגלה בכל התוקן.

אבל אלו שהיים בעולם הידיעה רואים את קירוב הגאולה בזה שרואים את הנקודת הלב מתגלה אצל כל כך יהודים, איך שיש יהודים שכל כך משתוקקים לא מסתפקים עם סתם עשיית מצוות רק רוצים באמת להרגיש קשר לה', לשיר אליו, להשתוקק אליו, ולדבר אליו את כל לבם, ולהשליך עליו לגמרי את כל יבבו, ולהיות קשור אתו בקשר אישי, ואיך שיש יהודים שבורי לב בהדרגות הכי נמוכות, שעדיין מתחזקים ולא מתייאשים ועובדים את ה' במצב שלהם, ויש להם קשר נפשי ופנימי לה' בכל מצב בחייהם.,

ובזה מתקרבים יותר להגאולה שאז כלל ישראל יהי' בביטול מוחלטת לה' ויהי' שיא הקשר והדביקות בה', ואלו מאמינים שזהו הדרך הנכונה איך הבריאה נראה שכה הידיעה מתגלה בכל התוקף.

היוונים רצו להגיד שכל המצוות אינם אלא הצלחת האדם

ולהבין למה דוקא בחנוכה יש עבודה זו של הוד וביטול, נתעמק יותר בהמלחמה בין השקפת יוון להשקפת התורה, רואים בפירוש שהיוונים לא הי' להם בעיה שהיהודים יקיימו מצוות, וילמדו תורה, הפוך הם גם כיבדו והעריצו את חכמת התורה, עד שרצו לתרגם את התורה ליוונית, שבה רואים בפירוש שרצו ללמוד מחכמתו, אבל כיבדו אותה רק מצד עומקו הנוראה שמפליא גם האומות העולם.

וגם את המצוות לא הי' להם בעיה שיקיימו אבל מצד שיש בהם ערכים חשובים, יש בהם תועלת להברה, וגם גורמים שבן אדם יהי' מוסרי, ויותר גבור על עצמו, - כמובן כוונתם גם לא הי' שהיהודי יצליח ברוחניות... רק כל כולו הצלחת האדם.

ומה שלחמו הי' ההבנה הברורה שאנחנו יודעים שכל תכליתם של התורה ומצוות הוא ענין של קשר בין ישראל לה', ומזה נבין מה שאומרים ב'על הנסים' כשעמדו מלכות יוון על עמך ישראל להשכיחם תורתך, למה לא אומר סתם להשכיחם התורה, וגם מה שאומר להעבירם מחוקי "רצונך", למה לא אומר סתם להעבירם מהחוקים? אלא שזה הי' נקודת התנגדותם ומרכז המלחמה, שהתנגדו לזה שכל עניין של המצוות, אינו אלא זה שהוא תורתך" וחוקי "רצונך" לא שבן אדם יהי' טוב והזק ומצליח [כמובן יש במצוות גם את זה אבל לא זהו מהותם] אלא כל הענין הוא תוצאה מקשר שיש בין ה' לעמו האהוב, שלכן אנהנו עושים מצוות, אבל המצוות אינם תכלית לעצמו.

שבת חודש ומילה כל עניינים הוא קשר לה'

לכן רואים שהיוונים הפריע להם בעיקר שלש המצוות, של "שבת" "חודש" ו"מילה" ולכאורה לא יש עוד מצוות יותר חמורות, ולמה בער להם דווקא שלש המצוות האלו, אלא הביאור כמו שאמרנו, שלא הי' איכפת להם שיהודים מקיימים מצוות, רק לא רצו שיהי' בתור קשר בין ישראל לה', ובכל המצוות יכולין להגיד ולחשוב שעניינם הוא לעשות את בן אדם ליותר טוב, ויותר מוסרי, ויותר מצליח, אבל שונה הוא הדבר בשבת חודש ומילה, שהם כל כולו עניינם של קשר בין ה' לעמו,

כגון שבת כל עניינו הוא ביני ובין בני ישראל את העולם ה' אומר לנו אני רוצה שיהי' לי קשר עצום אתכם, ויהי' אות מיוחד ביני וביניכם, שאנחנו קשורים, וזה יהי' על ידי שתשבתו בהיום שאני שובת, ובכן נשבות ביהודי! ועל המצווה כזה מה היווני יכול להגיד כל המצווה הוא רק שה' רוצה לשבות ביהודי עם יהודי... זה מכריז בכל תוקפו שכל היהדות הוא ענין של קשר ואהבה.

וכן מילה שגם זה כל עניינו שה' אומר לנו אני אוהב אתכם כל כך, שאני רוצה שתהי' חוק וחרות על הגוף שלכם שאתם קשורים אלי, ותמיד יהי' קשר זה על גופכם שאתם שייכים לי, ויש קשר ביני וביניכם, וכן חודש עניינו הוא שה' מנהיג את העולם על פי ימי החודש של הלבנה, שישיראל נמשלו ללבנה, שזה גם מבטא הקשר החזק שבין ישראל לה' שכל העולם הוא מנהיג לפי עמו אוהבו, ולכן דוקא זה הם רצו לבטל.

המלחמה נגד יוונים הוא במדת ההוד שמראה שענינו של יהדות הוא ביטול וקשר

ולכן חנוכה הוא ענין הוד, שדוקא ההבנה של הוד, הוא הלוחם עם חכמת יוון, שדוגל בהשיטה שתורה ומצוות עניינם הצלחה, ולבנות את האדם, ולכן רק אותו שידע את כל הש"ס, ויכול ללמוד שעות ארוכות, והעובד הגדול, ואותו שמצליח תמיד להתגבר על יצרו, הוא הוא היהודי האמיתי... אבל יהודי סתם שנמצא במצב נמוך, ולא מרגיש תמיד כל כך הרגשים עליליים במיוחד, והרבה פעמים הוא נופל בחטאים הוא אין לו באמת קשר לה'.

לזה מגיע בחנוכה מדת ההוד ומלמד ליהודי, תבין, ה' רוצה קשר אתך ומשתוקק אליך בכל מצב שאתה נמצא, לא משנה אם אתה תמיד מצליח, ואם אתה עובד גדול או למדן גדול, זה לא הענין של תורה ומצוות, הענין הוא ביטול לה' בהמצב שאתה נמצא שם, ולהאמין ששם ה' רוצה ומשתוקק לקשר אתך.

יהדות אינו חנות של נעליים העיקר אינו התוצאה

ויכולין להגיד משל לבטא טוב את החילוק בין השקפתם להשקפתינו, שיש באיזה עיר מוכר ותיק של נעליים, והוא הי' בן אדם זקן, וכמובן לא הי' לו כח לעשות נעליים כל כך טובים, אבל כולם הלכו איליו, שהלא הוא הי' היחיד שעשה את זה, עד שביום אחד החליט איזה בן אדם צעיר, עם דם תוסס עם הכשרון בידיים, לפתוח גם הוא חנות של נעליים, וכמובן זה הפריע לו, אבל כך הי' מה הוא יכול לעשות....

והי' איזה בן אדם שהי' צריך לקנות נעליים, וחשב הגם שהצעיר הוא יותר מוצלח ויותר טוב, עם כל זה אני יחזק את היהודי הזקן המאומלל הזה, והלך איליך ובקש שיעשה לו נעליים, והוא נותן לו את נעליו ומגיע אחרי שבוע לקבל את נעליו, והוא אומר לו שזה עדיין לא מוכן, מחכה עוד שבוע גם לא מוכן, כן עברו כמה חדשים ועדיין לא מוכן, ובו בזמן ששומע שאצל הצעיר הזה כשמזמנים נעליים אחרי כמה ימים זהו מוכן....

עד שסוף סוף אחרי כמה חדשים הוא קורא לו שהוא מוכן, ורואה שהם בכלל לא יפים וטובים, וכלל לא נעים לילך אתם, ולא די לכל זה אלא ביקש ממנו שכר ארבע פעמים מהסכום שהצעיר מבקש!....

אומר לו הקונה שלנו הסכמתי לקנות אצלך, אבל לא בגלל זה אני צריך לשלם ארבע פעמים - לנעליים שהייתי יכול לקבל אחרי כמה ימים, והנעליים במצב טוב יותר לרבע מהמחיר!

אומר לא הזקן המוכר, מה אתה לא מבין הוא בן אדם צעיר יש לו כח וכשרון, והוא יכול בכמה ימים לעשות נעליים טוב, אני השקעתי בזה חדשים על חדשים, ישבתי על זה ימים ולילות, כל הנשמה שלי השקעתי בזה, נתתי כל כך לב וריכוז שזה יצליח, והגם שזה לא הצליח כמו הצעיר, אבל מצד חלק הרגשי והנפשי עבדתי הרבה יותר...

אומר לו הלה, יקירי, אני מאוד מחשיב עבודתך הנפשית, והשקעת כוחך בזה, אבל אני לא רציתי לקנות פה קשר רגשי עם הנעליים שלי... אני רוצה "נעליים" ולא משנה לי איך זה נוצר! אני משלם על התוצאה בגלל שעל זה הגעתי לפה!

והיוונים הסתכלו על המצוות כמו חנות של נעליים... אין בו שום קשר רגשי וקשר נפשי, ולא תלוי כמה אתה משקיע בזה אנחנו רוצים את התוצאות, האם הצלחת או לא הצלחת, האם אתה תמיד טוב וחזק אתה טוב, ואם לא אין שום משמעות לכל העסק,

אבל הנוכה מלמד אותנו ש"יהדות אינו חנות של נעליים"... ה' לא מגיע לראות מי יכול לעשות נעליים יותר טובות, ה' רוצה קשר נפשי עם היהודי, זהו יסודן של כל המצוות שה' אוהב אותנו, ובהר בני ורוצה קשר אתנו, ולא תלוי כלל כמה שמצליחים שזה לא הענין של התורה ומצוות להצליח, הענין הוא הקשר שהוא רוצה עם היהודי, ובכל מצב שיהודי נמצא שם ה' רוצה קשר אתו, ושם רוצה שנעשה כל שביכולתנו להתקשר אליו.

טענתם שאי אפשר שה' שהוא אין סוף יצטרך למצוותינו

והנה היוונים הלא היו חכמים ומבואר בספרים שיש משהו טוב בחכמת יון, עד שמכל השפות מותר לתרגם את התורה רק ליוונית, והטענה שהי' להם - שבעצם יש בזה קצת אמת, שאמרו שאי אפשר שאלוקים אין סופי, ובלי גבולי שהוא בעין ערוך מן העולם ומגשמיים, שהוא יצטרך ויהנה מן המצוות שלנו, ועל ידי מצוותינו עם דברים גשמיים אכן נתקשר אליו, ויש בזה אמת שאכן בעצם אי אפשר לגשמי להתקשר לרוחני על ידי כמה דברים גשמיים.

זה התחיל מצידו הוא מעלה אותנו

אבל עומק טעותם הוא שאכן הם היו צודקים אם הקשר הי' מצידנו, אבל פה הקשר התחיל מצידו, והוא הלא יכול להחליט מה שהוא רוצה.... ועלה ברצונו הפשוט שכשאנחנו נעשה מצוות זה יקשר אותנו אליו, ויהי' לו נחת רוח מזה שאנחנו עושים מצוות.

כמו בן אדם ענק גבוה עשר אמות, ולידו יש ילד קטן בן אמה אחד, אם הילד רוצה לעלות אליו, גם אם ינסה בכל כוחותיו הוא לא יצליח להעלות ולהתקשר אתו, שהוא הרבה יותר קטן ממנו, הדרך היחיד איך שיוכל לעלות אם הענק בעצמו ירומם את הילד, אז שייך שהוא יגיע אליו.

כמו כן אם אנחנו בעצמינו רוצים להתקשר לה' גם אם נביא לו כל אילי נביות לא נצליח, אבל אם זה הולך מצידו, שהוא בעצמו מרומם אותנו על ידי שהוא אומר לנו שמצוות זה וזה מקרב ומקשר בן אדם אליו, אז זה אכן יקרב אותנו אליו.

הנוכה הוא יורד למטה מעשרה להורות לנו שהקשר הוא מצידו

וזהו הענין שדווקא בחנוכה ה' יורד אלינו למטה מעשרה, מה שאין כל בכל הזמנים אין מצויאות כזה כמבואר בחז"ל שאין השכינה יורד למטה מעשרה, שזהו אכן להסביר איך אנחנו לוחמים ומשיבים לחכמת יוון, שבהנוכה אנחנו מבינים שהדרך איך שיוכל להיות שבן אדם, יתקשר לה' על ידי המצוות בגלל שזה לא התחיל - שאנחנו בעצמינו מנסים בכוחותינו אנו להתעלות אליו, אלא זהו הותחל מצידו, שהוא יורד אלינו ופורש עלינו את סוכת שלומנו, ועל ידי זה אנחנו יכולין להתייחד אתו.

ולכן דוקא בחנוכה כשבן אדם לא מרגיש מרומם בהנרות חנוכה, לא יהי' עצוב מזה, שאכן זהו הלימוד של הנוכה, שלא הצלחתך להיות בדרגה מרומם, זהו הענין של מצוות, הענין הוא הקשר לה', ולכן גם אם אתה לא מצליח ואתה מרגיש יבש, ה' רוצה את הקשר במקום שאתה נמצא שם, וזהו העבודה של הוד שאם אתה לא מרגיש מרומם להתבטל לה', לא לרצות את ההצלחה שלך, אלא את הקשר עם ה', וזה לא תלוי במצב שלך, אלא תבין שה' רוצה קשר אתך, ורוצה בך במקום שאתה נמצא שם, ודייקא שם להתקשר אליו!

לתגובות ושאלות
בהנושאים המדוברים
בהגליון יכולין להתקשר
להאימייל

הרוצים לתרום להוצאות הגליון ולזכות
את הרבים לרגל שמחתם או להנציח
גליון לזכות או לעילו נשמת יכולין
להתקשר להאימייל

ohryushur@gmail.com